

Marktvraag
Fase 2 'Windenergie Parkstad-Zuid'

Uitvragende partijen	gemeenten Heerlen, Kerkrade, Simpelveld
Datum	22 februari 2021
Contact	info@windenergieparkstad.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	3
1.1. Aanleiding	4
1.2 Doel uitvraag	4
2 Toelichting uitvraag	5
2.1 Uitkomsten initiatieffase	5
2.2 Uitgangspunten en randvoorwaarden fase 2	8
2.3 Beoordelingskader en eisen plannen	9
3. Procedure	10
3.1 Processtappen	10
3.2 Voorwaarden	11

Bijlagen:

1. Besluitvormingsdocumenten gemeenten najaar 2020
2. Beoordelingskader

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De regio Parkstad Limburg heeft de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn en zo in haar eigen energiebehoefte te voorzien. De gemeenten in Parkstad hebben dat vastgelegd in het kaderstellende energietransitiebeleid 'Parkstad Limburg Energie Transitie' (ofwel PALET). In dit beleid, en het daaruit volgende Uitvoeringsprogramma PALET 3.0, is de potentie voor duurzame energieopwekking onderzocht en wordt onder meer ingezet op zonne-energie en windenergie. De gemeenten zijn aan de slag om dit Uitvoeringsprogramma i.c. de beleidsambitie te vertalen in concrete maatregelen, projecten en acties.

De gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld hebben in dat kader het initiatief genomen om de mogelijkheden van windenergie in het zuiden van de regio (hierna: Parkstad-Zuid) te gaan verkennen. De gemeenten nemen niet zelf de uitwerking van een windproject ter hand. Dat laten zij over aan externe partijen. De gemeenten vinden het wel belangrijk om de regie te houden op de uitvoering van de windopgave; daartoe hebben de betrokken gemeenten in het najaar 2020 de uitgangspunten en randvoorwaarden vastgelegd. Het voorliggende document vloeit daaruit voort en heeft tot doel om te onderzoeken of er partijen zijn die in staat en bereid zijn om met een haalbaar plan te komen voor het realiseren van windmolens in Parkstad-Zuid.

De bevoegdheid voor het verlenen van een vergunning voor windparken van meer dan 5 MW ligt op dit moment bij de Provincie. De gemeenten hebben de wens de vergunning zelf te verlenen en zullen de Provincie verzoeken af te zien van de provinciale bevoegdheid hiervoor. De Provincie heeft conform het POL2014 de voorkeur dat gemeenten het voortouw nemen in de planvorming en heeft in het verleden de besluitvorming inzake windenergie aan gemeenten overgelaten zoals Sittard-Geleen, Leudal, Nederweert, Weert en Peel en Maas. De formele besluitvorming hierover zal pas genomen worden als dit aan de orde is.

De gemeenten vinden het belangrijk om dit traject samen met de omgeving op te pakken. Daarvoor hebben zij het project in een aantal fasen verdeeld:

1. Fase 1: initiatieffase medio 2019 – eind 2020
2. Fase 2: marktconsultatie – 2021
3. Fase 3: vergunningverlening
4. Fase 4: bouwvoorbereiding en bouw
5. Fase 5: exploitatie

Fase 1 is afgerond met de besluitvorming in de drie gemeenten in het najaar 2020. Voor de relevante besluitvormingsstukken, zie bijlage 1. Fase 2 is in januari 2021 gestart. Het voorliggende uitvraagdocument maakt onderdeel uit van fase 2. De door externe partijen ingediende plannen worden in deze fase getoetst op de uitgangspunten en randvoorwaarden die de gemeenten hebben vastgelegd. Of de plannen daadwerkelijk realiseerbaar zijn, wordt in de volgende fasen (vanaf fase 3) verder uitgewerkt.

1.2 Doel uitvraag

Het doel van deze uitvraag is het komen tot één of meerdere haalbare plannen in het gebied Parkstad-Zuid voor de realisatie van in totaal 4-8 windmolens. De plannen moeten passen binnen de uitgangspunten die zijn vastgesteld door de gemeenten.

Uit de ingediende plannen zullen 1 of meerdere plannen worden gekozen die een vergunning mogen aanvragen. Mochten er plannen afvallen die wel voldoen aan de uitgangspunten, maar uiteindelijk niet doorgaan (bijvoorbeeld omdat ze net iets minder scoren dan andere plannen), worden deze plannen wel achter de hand gehouden. Dit voor het geval het voorkeursplan(nen) toch nog afvalt in fase 3.

2 Toelichting uitvraag

2.1 Uitkomsten initiatieffase

Zoals beschreven bouwt deze uitvraag voort op de uitkomsten van fase 1: de initiatieffase. Hieronder zijn de resultaten uit die fase kort toegelicht.

Resultaten omgevingsdialoog – werksessies

De initiatieffase is gestart met een startbijeenkomst op 25 november 2019. Ruim 200 belangstellenden en belanghebbenden zijn geïnformeerd over nut, noodzaak en doel van het initiatief 'Windenergie Parkstad-Zuid'. Met de Raadsinformatiebrief van juni 2020 zijn de gemeenteraden van de drie gemeenten op de hoogte gesteld van de uitkomsten van het burgerparticipatieproces en de werksessies. Hieronder is een samenvatting van de uitkomsten van deze sessies weergegeven.

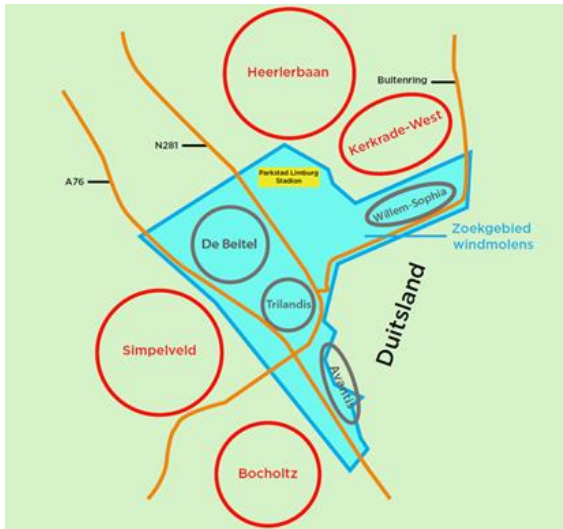
Voordeel, omgevingseffecten en proces:

- De noodzaak om over te schakelen naar lokaal ingerichte opwek van duurzame energie door o.a. windenergie wordt breed gedragen. Hiermee ontstaan er positieve milieu-, klimaat- en gezondheidseffecten;
- Naast technische haalbaarheid is ook aandacht voor landschaps- en omgevingseffecten van groot belang;
- Bij het inzetten van windenergie wordt het van belang gevonden dat er al in de planfase sprake is van betrokkenheid en participatie van inwoners;
- Om de maatschappelijke haalbaarheid en acceptatie te bereiken is ook eenduidige, heldere en betrouwbare informatievoorziening nodig;
- Het wordt belangrijk gevonden dat lasten en lusten van windenergie eerlijk gedeeld worden. Wie meer last heeft profiteert meer en ook mensen met een kleine beurs moeten mee kunnen doen.

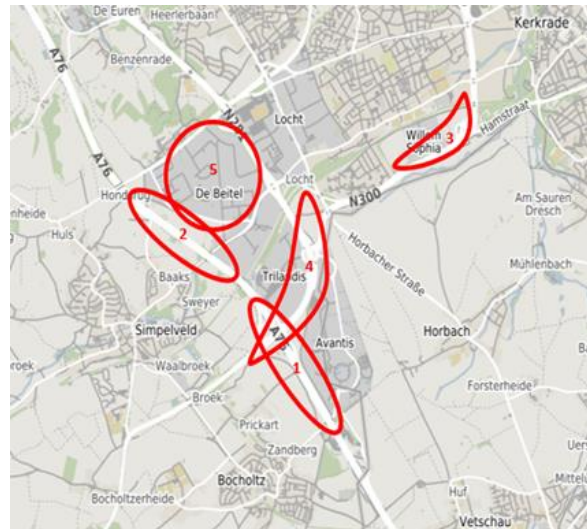
Zoekgebieden:

- Potentiële locaties voor windmolens zijn vooral wenselijk op of nabij bedrijventerreinen en langs auto(snel)wegen;
- Langs auto(snel)wegen zijn de mogelijkheden of kansen van een lijnopstelling van windmolens groter;
- Aansluiting bij Duitse windmolens is wenselijk;
- Vanwege omgevingsfactoren als slagschaduw en geluid niet bij woonkernen of in natuurgebieden;
- Geografische deling van de lasten is van belang.

In figuur 1 is de uitgangssituatie van het gebied Parkstad-Zuid op het moment van de startbijeenkomst d.d. 25 november 2019 weergegeven. Figuur 2 bevat het resultaat uit de werksessies; opgenomen zijn de zoekgebieden die door belanghebbenden in het gebied Parkstad-Zuid zijn aangewezen.

Figuur 1: Grafische weergave van de uitgangssituatie van het gebied Parkstad-Zuid

Figuur 2: Zoekgebieden n.a.v. conclusies uit de werksessies

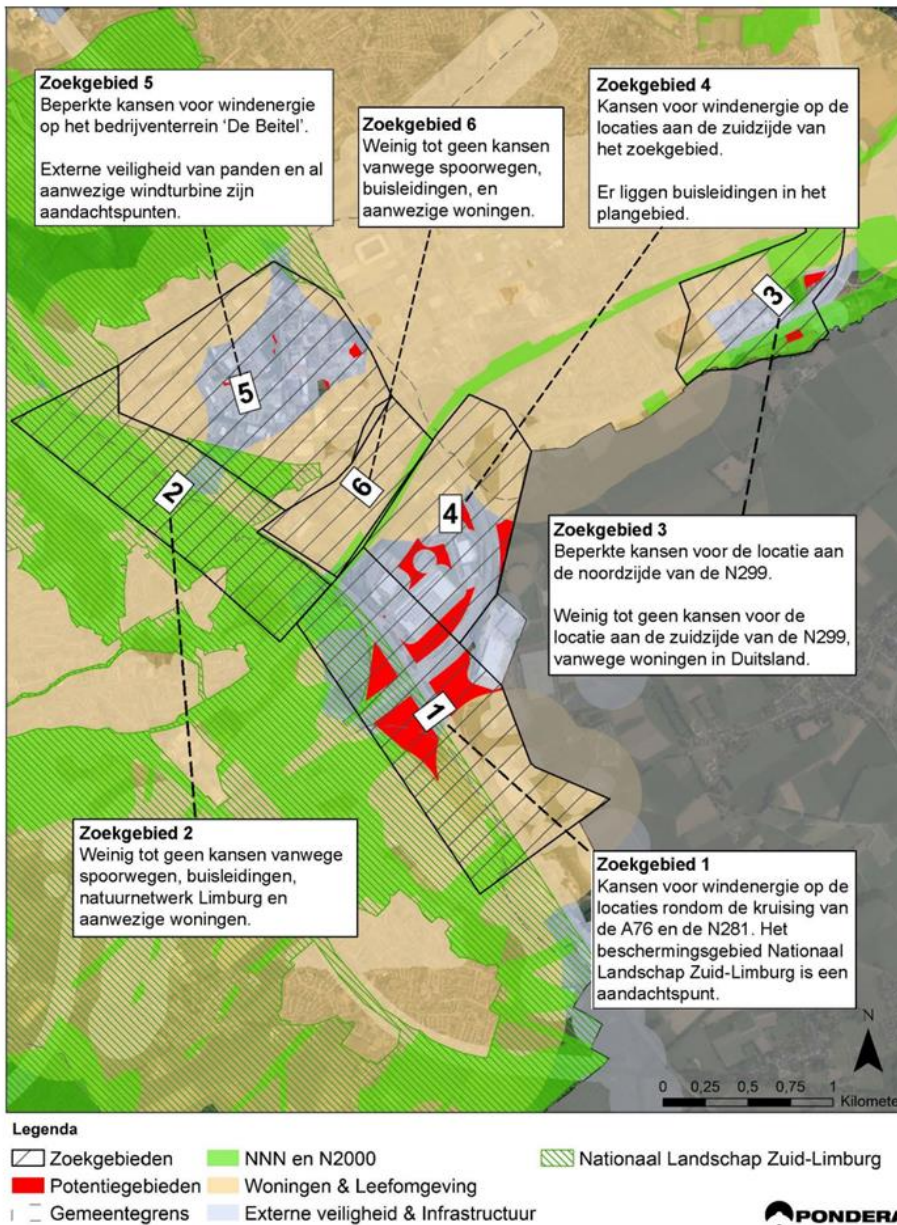
Resultaten Quickscan technische haalbaarheid initiatieffase

Vervolgens is een “Quickscan technische haalbaarheid” uitgevoerd door adviesbureau Pondera. Pondera is door de gemeenten gevraagd om voor de in de werksessies aangewezen zoekgebieden een quickscan uit te voeren naar de technische haalbaarheid. Daarvoor zijn de uitkomsten van de werksessies vertaald in een zestal zoekgebieden, zie figuur 3.

In deze quickscan zijn door Pondera de belangrijkste belemmeringen voor de realisatie van windenergie bepaald en geanalyseerd met behulp van een Geografisch Informatiesysteem. Onderzocht zijn belemmeringen voor geluid, slagschaduw, natuur, externe veiligheid en infrastructuur.

Op onderstaande overzichtskaart in figuur 3 zijn de conclusies uit de quickscan samengevat weergegeven. Het kaartje laat het eerste inzicht zien in de technische haalbaarheid voor potentiegebieden, uitgaande van een 400 meter indicatieve zone rond gevoelige objecten. Het volledige rapport is terug te vinden in bijlage 1 als onderdeel van de besluitvormingsstukken van de gemeenten in het najaar 2020.

Technische quickscan windenergie Parkstad-Zuid: Eerste inzicht in potentiegebieden voor windenergie, gezien vanuit technische haalbaarheid uitgaande van een 400m indicatieve zone rond gevoelige objecten.

Figuur 3: Zoekgebieden en potentiegebieden Windenergie Parkstad-Zuid

Hoofdconclusies uit de quickscan:

- In zoekgebied 2 en 6 weinig tot geen kansen;
- In zoekgebieden 3 en 5 beperkt kansen;
- In zoekgebied 1 en 4 kansen.

De gemeenten en de Stadsregio Parkstad hebben over Windenergie in Parkstad-Zuid overleg met de provincie Limburg. In zoekgebied 1 zijn twee potentiegebieden aangemerkt die feitelijk zijn gelegen in het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Dit Beschermingsgebied is op grond van provinciaal beleid op dit moment uitgesloten voor windenergie. In overleg met de provincie Limburg wordt gezien of eventuele realisatie van windenergie in deze twee potentiegebieden opportuun is en welke wijziging van bestaande beleidskaders dit vraagt.

2.2 Uitgangspunten en randvoorwaarden fase 2

De gemeenten vragen marktpartijen om, op grond van het voorliggende uitvraag-document, met plannen te komen voor de gebieden zoals in figuur 3 zijn opgenomen.

De initiatieffase heeft ook geresulteerd in uitgangspunten en randvoorwaarden voor de realisatie van windenergie in Parkstad-Zuid, als basis voor de marktconsultatie (fase 2) en de verdere samenwerking tussen de drie gemeenten. Deze uitgangspunten zijn de basis voor deze uitvraag en zijn in onderstaande tabel weergegeven. Een deel van deze uitgangspunten inclusief toelichting is raadpleegbaar in de regionale beleidsregel 'Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking (RAK)', dat al in een eerder stadium door de gemeenten in Parkstad is vastgesteld als nadere uitwerking van het PALET-beleid. Specifiek voor fase 2 van 'Windenergie Parkstad-Zuid' hebben de gemeenten dit RAK c.q. de uitgangspunten aangevuld; zie de tabel hierna.

Categorie	RAK <i>(in cursief en vet de aanvullingen op het RAK)</i>
Goede ruimtelijke ordening	1. De initiatiefnemer draagt zorg voor een plan dat voldoet aan de uitgangspunten van een "goede ruimtelijke ordening" c.q. "in het belang van de fysieke leefomgeving". <i>Uit de quickscan Parkstad-Zuid is een eerste inzicht gekomen van de potentiegebieden waar de ontwikkeling van windenergie technisch het meest haalbaar lijkt.</i>
Milieu (alle onderzoeken noodzakelijk voor vergunningverlening en onderbouwing goede ruimtelijke ordening) en planschaderisico analyse	2. De initiatiefnemer dient ten minste ~~een bezonningsstudie~~ , een (slag)schaduwstudie, een externe veiligheidsstudie, een geluid en flora & fauna onderzoek, <i>een uitgebreide beoordeling van mogelijke effecten op eventueel aanwezige cultuurhistorische waarden, archeologisch onderzoek</i> , en een planschaderisicoanalyse op te stellen ten aanzien van de windmolens.
Landschappelijke inpassing	3. De initiatiefnemer dient een landschapsinrichtingsplan op te stellen met als doel om een zo goed mogelijke landschappelijke inpassing van de windmolens in het landschap te bewerkstelligen. Het landschapsplan dient te zijn voorzien van een zichtlijnenstudie en een virtuele 3D-maquette die goed inzicht geeft in de visueel ruimtelijke aspecten. De initiatiefnemer draagt zorg voor een plan dat voldoet aan de stedenbouwkundige uitgangspunten voor de toepassing van windenergie in de desbetreffende gemeente.
Anterieure dan wel samenwerkingsovereenkomst	4. Met de initiatiefnemer wordt een anterieure overeenkomst gesloten met als doel om kostenverhaal op grond van de Wet ruimtelijke ordening anderszins te verzekeren en (mogelijke) planschadetekosten te verhalen op de initiatiefnemer.
Procesparticipatie	5. De initiatiefnemer dient in te zetten op actief omgevingsmanagement met als doel om belanghebbenden maximaal te betrekken bij de planvorming c.q. het uitgangspunt met betrekking tot het regionaal/lokaal

	profijtbeginsel optimaal te behartigen. De initiatiefnemer stelt hiervoor een communicatie- en participatieplan op.
Financiële participatie	6. De initiatiefnemer dient een deel van opbrengsten (€ en kWh) te laten terugvloeien in de gemeenschap . Hij/zij stelt hiervoor een profijtplan op. Hierbij is het streven, conform het klimaatakkoord, 50% lokaal eigendom.
	7. De projecten worden bij voorkeur deels of in zijn geheel coöperatief ontwikkeld.
Grondspeculatie voorkomen	8. Grondspeculatie moet worden voorkomen.
	9. In het geval van concurrerende projecten geldt dat samenwerking wordt gestimuleerd. De voorkeur gaat uit naar een gezamenlijk plan, maar blijkt samenwerking niet mogelijk dan wordt er gekozen voor het plan dat het beste scoort op vooraf vastgelegde en gecommuniceerde randvoorwaarden (o.a. ruimtelijke inpassing, winstdeling, participatie en communicatie).
	10. Uiteraard zijn de gemeenten – binnen de wettelijke kaders – onder meer gehouden aan de uitgangspunten van gemeentelijk en regionaal beleid.
Uitvoerbaarheid	11. De initiatiefnemer toont de uitvoerbaarheid van het plan aan tenminste op de aspecten: netaansluiting, financieel, grondovereenkomsten.

2.3 Beoordelingskader en eisen plannen

De uitgangspunten uit paragraaf 2.2 geven aan welke onderwerpen en thema's voor de gemeenten belangrijk zijn en waarvan zij een inspanning verwachten van de marktpartijen en waarop de plannen worden beoordeeld. Hiervoor is een proces vormgegeven waarin aan de marktpartijen stapsgewijs steeds meer invulling zal worden gevraagd van deze uitgangspunten, zie voor een nadere uitleg paragraaf 3.1. De volgende eisen worden gesteld aan de uiteindelijke plannen:

1. Het plan moet passen binnen de uitgangspunten:
  - a. Dit wordt beoordeeld middels het opgestelde beoordelingskader (zie bijlage 2).
  - b. Uitgangspunt 4 is van toepassing op 'fase 3: vergunningverlening' en is in fase 2 nog niet aan de orde;
  - c. Uitgangspunt 9: in het geval meerdere partijen zich uiterlijk 15 maart 2021 melden voor hetzelfde gebied, brengen de gemeenten deze partijen met elkaar in contact met het verzoek om als initiatiefnemers gezamenlijk, tot 1 plan te komen.
2. Van de initiatiefnemer wordt verwacht dat hij of zij gemotiveerd aangeeft waarom zij niet in een ander gebied uit de quickscan, een project gaat ontwikkelen c.q. een plan indient.

Om de plannen uiteindelijk op een objectieve manier met elkaar te kunnen vergelijken is door de gemeenten een onafhankelijk deskundigenpanel ingesteld vanuit de onderwerpen/expertisen ruimtelijke inpassing, omgevingsparticipatie en financiën. Dit deskundigenpanel voorziet de gemeenten van een objectief advies; tevens adviseert het deskundigenpanel de initiatiefnemers over de ingediende concept plannen. Dit alles met als doel tot het beste plan te komen, dat past binnen de uitgangspunten en randvoorwaarden van de gemeenten.

Om de plannen uiteindelijk op een objectieve manier met elkaar te kunnen vergelijken heeft het deskundigenpanel een beoordelingskader opgesteld dat wordt gehanteerd om de concept plannen c.q. de initiatiefnemers van advies te voorzien, alle definitieve plannen objectief te beoordelen op grond van de uitgangspunten en randvoorwaarden, en om uiteindelijk een advies uit te brengen aan de gemeenten.

Het beoordelingskader is bijgevoegd als bijlage 2.

3. Procedure

3.1 Processtappen

De gemeenten hechten grote waarde aan het proces om te komen tot de beste plannen en hierbij zowel de initiatiefnemers te adviseren als de omgeving maximaal te betrekken. Het proces is daarom in de volgende stappen opgedeeld:

Stap 1: Informeren omgeving en aanmelden initiatiefnemers

- Informeren omgeving (inwoners, bedrijven, overige belanghebbenden), bijeenkomst d.d. 28 januari 2021 en na aanmelding geïnteresseerde partijen
- Informeren van initiatiefnemers
- Verplicht aanmeldingsmoment geïnteresseerde partijen
- Initiatiefnemers met een plan in hetzelfde gebied, die niet beiden kunnen worden ontwikkeld, met elkaar in contact brengen en stimuleren van een gezamenlijke planvorming.
- In deze stap 1 vindt er nog geen direct contact plaats tussen initiatiefnemers en de omgeving plaats.
- Mogelijkheid tot het stellen van informatieve vragen door initiatiefnemers.

Stap 2: Opstellen concept plannen

- Focus ligt op het uitwerken van een aantal criteria op conceptueel niveau, te weten ontwikkelvaardigheden in combinatie met lokale betrokkenheid, het landschappelijk inpassingsconcept incl. aantal en grove positionering van de windmolens, een financieel plan op hoofdlijnen en een plan van aanpak op hoofdlijnen. Zie de doelstellingen (inspiratiecriteria) en aandachtspunten in het beoordelingskader (bijlage 2). Dit alles met de uitgangspunten en randvoorwaarden in het achterhoofd en toewerkend naar een compleet en definitief plan in stap 3.
- In deze stap vindt er nog geen direct contact plaats tussen initiatiefnemers en de omgeving plaats, maar initiatiefnemers geven in hun concept plan aan hoe zij dit in stap 3 gaan vormgeven. Dit wordt afgestemd met de gemeenten.
- Het deskundigenpanel zal de initiatiefnemers adviseren om hun voorstellen naar een hoger plan te tillen voor de volgende stap 3.
- Stap 2 wordt afgerond met het indienen van een conceptplan door de initiatiefnemer, en een gesprek tussen initiatiefnemer en het deskundigenpanel.

Stap 3: Indienen definitieve plannen, beoordeling en besluitvorming

- Vanaf deze stap wordt aan initiatiefnemers gevraagd om de omgeving actief te betrekken bij het uitwerken van het plan.
- De initiatiefnemers werken het plan verder uit met het beoordelingskader als leidraad.
- De definitieve plannen worden door het deskundigenpanel beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader, resulterend in een advies aan de gemeenten.

- De drie gemeenteraden besluiten welke plannen doorgaan naar fase 3 en een vergunning mogen aanvragen.

De gemeenten vragen de marktpartijen in bovengenoemd proces op drie momenten iets in te leveren in het kader van deze uitvraag:

1. Aanmelden initiatief (benoemen zoekgebied(en), beoogde locatie(s), indicatie opbrengst (aantal windmolens));
2. Concept plan;
3. Definitief plan.

De drie gemeenteraden van Heerlen, Kerkrade en Simpelveld besluiten aan het einde van fase 2 uiteindelijk over het plan dat door gaat naar fase 3 van dit project.

In onderstaande planning is weergegeven op welke momenten de gemeenten de genoemde stukken van de initiatiefnemers verwachten.

Planning procedure

Datum	Activiteit
28/1	Informatiebijeenkomst omgeving
1/2	Aankondigen uitvraag markt en informatiebijeenkomst
22/2	Publiceren uitvraag
25/2	Informatiebijeenkomst marktpartijen
26/2-5/3	Mogelijkheid tot stellen vragen door marktpartijen
6/3-12/3	Beantwoorden vragen
15/3	Deadline verplichte vooraanmelding marktpartijen
15/3 – 19/3	Publiceren namen van marktpartijen die zich hebben gemeld t.b.v. omgeving
23/4	Deadline indienen concept plannen
23/4 - 14/5	Contactmoment deskundigenpanel met indieners concept plannen
23/4 – 14/5	Advies opstellen plannen door onafhankelijk deskundigen panel
24/5 - 31/5	Initiatiefnemers informeren over het advies
1/6 - 15/6	Informeren gemeenteraden en omgeving op hoofdlijnen
4/6 – 30/7	Uitwerken projectplannen door initiatiefnemers
30/7	Deadline indienen projectplannen
30/7 – 3/9	Beoordelen/adviseren over ingediende plannen door deskundigenpanel aan colleges B&W gemeenten
3/9 – 31/12	Besluitvorming in de drie gemeenteraden Heerlen, Kerkrade, Simpelveld over resultaat fase 2 en al dan niet start van fase 3.

3.2 Voorwaarden

- Inschrijvers aan deze uitvraag stemmen in met het bepaalde in dit uitvraag-document;
- Alle communicatie zal via info@windenergieparkstad.nl plaatsvinden;
- De marktvraag is bedoeld om uitvoerbare plannen van potentiële inschrijvers zijnde ontwikkelaars, energiebedrijven, energiecoöperaties en burgerinitiatieven te ontvangen;
- Alle potentiële inschrijvers ontvangen dezelfde informatie, te weten het voorliggende marktvraag-document. Het is niet de bedoeling tijdens de marktconsultatie aanvullende of andere informatie te verstrekken, maar mocht dit toch het geval zijn, dan zal deze aanvullende informatie zo snel mogelijk op schrift gesteld worden en aan alle partijen op eenzelfde wijze beschikbaar worden gesteld;

- De ontvangen vragen zullen geanonimiseerd beantwoord worden en online worden gezet op www.windenergieparkstad.nl;
- De marktconsultatie houdt op geen enkele wijze een overeenkomst of een juridische binding in tussen de gemeenten en inschrijvers;
- De inschrijvers aan deze marktconsultatie hebben geen recht op een financiële vergoeding;
- Aan de informatie genoemd in het marktconsultatie document kunnen geen rechten worden ontleend;
- De gemeenten zijn op geen enkele wijze gebonden aan de uitkomst van deze marktconsultatie en niet verplicht tot het overgaan tot fase 3 zoals omschreven in deze marktconsultatie;
- Uiteindelijk besluiten de drie gemeenteraden welk(e) plan(nen) geschikt is/zijn en verder mag/mogen naar fase 3 (nl. het aanvragen van een vergunning).